

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพื่อศึกษาสถานการณ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดแก่นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแพร่ การมีส่วนร่วมของครูในการแก้ไขปัญหาเสพติด และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหาเสพติด โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 715 คน ดังนี้

	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
ผู้บริหาร โรงเรียน	39	39	คน
ครู	1,030	286	คน
ผู้ปกครอง	17,921	390	คน
รวม	18,990	715	คน

การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำกลุ่มประชากรทั้งหมด เปิดตารางสุ่ม Yamana ที่ความคลาดเคลื่อน .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง 715 คน และนำมาคิดเป็นสัดส่วนอย่างง่าย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการวิจัยโดยแบ่งเป็น 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแพร่

ชุดที่ 2 แบบสอบถามครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแพร่

ชุดที่ 3 แบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแพร่

แบบสอบถามทั้ง 3 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์และมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดแพร่ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมทั่วไป

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ศึกษาเอกสารตำรา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษาสถานการณ์และมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแพร่

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ (Expert) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ หรือนิยามศัพท์ของการวิจัยกับรายการข้อคำถาม (Item - Objective Congruence Index : IOC) ซึ่งในการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณานี้จะตัดสินใน 3 กรณี คือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่แน่ใจ ต่อรายการข้อคำถามนั้น ๆ โดยการกำหนดค่าคะแนนดังนี้

+ 1	แทน	มีความเห็นว่ามี ความสอดคล้องสัมพันธ์
0	แทน	ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์
- 1	แทน	มีความเห็นว่ามี ไม่สอดคล้องสัมพันธ์

หลังจากนั้น ใช้วิธีการคำนวณหาค่า IOC โดยใช้สูตร¹

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

¹ สุวิมล ศิริกานันท์, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), หน้า 129.

$$\begin{aligned}
 \text{IOC} &= \frac{\sum R}{N} \\
 &= \frac{\text{ดัชนีความสอดคล้องความตรงเชิงเนื้อหา}}{\text{ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ}} \\
 &= \frac{\text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}}{\text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}}
 \end{aligned}$$

คำนวณค่าเฉลี่ยจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยคัดเลือกรูปแบบสอบถามที่มีค่า IOC $\geq .50$ ไว้ใช้ต่อไป ส่วนแบบสอบถามที่มีค่า IOC $\leq .50$ ต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือตัดทิ้งไป

จากแบบสอบถามงานวิจัย 3 ชุด ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ หรือนิยามศัพท์ของการวิจัยกับรายการข้อคำถามมาคำนวณหาค่า IOC พบว่า แบบสัมภาษณ์ของผู้บริหาร จำนวน 19 ข้อ ได้ค่า 1 จำนวน 16 ข้อ, ได้ค่า 0.60 จำนวน 3 ข้อ แบบสอบถามของครู จำนวน 33 ข้อ ได้ค่า 1 จำนวน 28 ข้อ, ได้ค่า 0.49 จำนวน 5 ข้อ และแบบสอบถามผู้ปกครอง จำนวน 15 ข้อ ได้ค่า 1 จำนวน 13 ข้อ และคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามและตัดข้อคำถามบางข้อออก ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงและนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้นำชุมชนในอำเภอเมืองแพร่เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตร การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach)¹

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_x^2} \right]$$

เมื่อ α คือ ความเที่ยงของแบบสอบถาม

k คือ จำนวนข้อของแบบสอบถาม

σ_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนคำถามแต่ละข้อ

σ_x^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบทั้งหมด

ได้สัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .96

¹ อ้างแล้ว. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ, หน้า 136.

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 หัวหน้าโครงการทำหนังสือ ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแพร่ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือช่วยกรอกแบบสอบถาม

3.4.2 คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ส่งทางไปรษณีย์ และทำการสัมภาษณ์

3.4.3 แบบสอบถามทั้งหมดมี 715 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 567 ฉบับ ร้อยละ 79.72

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแล้ว มาสำรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับว่ามีความสมบูรณ์หรือไม่

3.5.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน ไปวิเคราะห์โดยใช้ สถิติ ร้อยละ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐานร้อยละ